

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი

ხელნაწერის უკლებლივ

მზია ბაცანაძე.

ნასესხებ სიტყვათა ტიპოლოგიური სტატუსი
თანამედროვე ფრანგულ ენაში
(თანამედროვე ანგლო-ამერიკანიზმები
90-ანი წლების ფრანგულ პრესაში)

10.02.07. რომანული ენები

ს ა დ ი ს ე რ ტ ა ც ი ა მ ა ც ნ ე

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის
სამეცნიერო ხარისხის მოსაპოვებლად

თბილისი
1994

ნაშრომი შესრულებულია თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ფრანგული ფილოლოგიის კათედრაზე.

მეცნიერ-ხელმძღვანელი ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი ი. ფხაკაძე

- ოფიციალური ოპონენტები:
1. რუსუდან ენუქიძე, ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი.
 2. ~~მზალა დონტუროვილი~~ ^{მ. რუსიევილი}, ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი.

დისერტაციის დაცვა შედგება თბილისის ივ. ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო საბატესტაციო საბჭოს P 10.02. 01 10-10 სხდომაზე 1995 წელს 29.11.13სა

თბილისი, ი. ჭავჭავაძის გამზ. I, კორპ. I, აუდ. № 93

დისერტაციის გაცნობა შესაძლებელია მსუ ბიბლიოთეკის სამეცნიერო დარბაზში.

„სადისერტაციო მაცნე“ დაიგზავნა 1995 20 April

სამეცნიერო-საბატესტაციო საბჭოს სწავლული მდივანი, ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი მ. რუსიევილი

ნასესხებ სიტყვათა საკითხი ენამეცნიერებაში ყოველთვის შეისწავლებოდა ლექსიკოლოგიის თვალსაზრისით და დაიყვანებოდა ძირითადად ამა თუ იმ ენაში ამ სიტყვათა აღწერასა-აღრიცხვამდე და მათი ეტიმოლოგიური რუბრიკის განსაზღვრამდე, რასაც შედეგად მოყვებოდა კონკრეტული ენიდან ნასესხებ სიტყვათა ლექსიკონის შექმნა, რასაც უფროდ უაღრესად დიდი სარგებლობა მოჰქონდა, ვინაიდან ასეთი საქმიანობის შედეგად წარმოიქმნა მრავალი ენის ეტიმოლოგიური ლექსიკონი, რომლებიც შეიცავს კონკრეტულ ენათა შესახებ დაგროვილ დიდი მოცულობის ფაქტებს ენციკლოპედიურ და ენისმეცნიერ ცოდნას. დაახლოებით ასეთივე მდგომარეობა დღესაც, თუმცა ენამეცნიერებაში ჩამოყალიბდა ისეთი კონცეფციებიც, რომლებშიც აღამიანის ენისმეცნიერ ქმედების იმ სფეროებს მიეკუთვნება ყურადღება, რომლებიც ადრე ან საერთოდ არ მიიღებოდა შესწავლაში, ან სათანადოდ არ შეისწავლებოდა. სწორედ ასეთმა მდგომარეობამ განაპირობა ნასესხებ სიტყვათა ამა თუ იმ ენაში შეღწევის, იქ დამკვიდრებისა და ფუნქციონირების პროცესების ისტორიულ-სოციალური, ფსიქოლოგიური და ენისმეცნიერ ფაქტორების გამოყოფა-დადგენისა და გაანალიზების აუცილებლობა, რაც ძირითადად შეიძლება ჩამოყალიბდეს როგორც ნასესხებ სიტყვათა, ამ შემთხვევაში, ანტიციფიზმების ტიპოლოგიური სტატუსის დადგენის ცდა, ასეთი თვალსაზრისი გულსხმობს რამდენიმე ძირითადი ფაქტორის გათვალისწინებას, რომლებიც შემდეგნაირად წარმოიდგინება: 1) მსესხებელი ენის საერთო წონასწორობის მდგომარეობა, 2) მოცემულ ენაზე მოლაპარაკეთა (საერთოდ ან განსაზღვრული ჯგუფის) ფსიქოლოგიური განწყობილება, რაც იგივეა, რაც ცნობიერების მდგომარეობის განსაზღვრა, 3) ნასესხებ ენაზე ენციკლოპედიური ენისმეცნიერ ქმედების ნებისმიერ დონეზე, 4) კონკრეტული ენის კონკრეტული და სინქრონიული წონასწორობის ფარდობითობა.

ყველა მსესხებელი ფაქტორი მიიღება შესწავლაში ანტიციფიზ-

1051